

“Jandarmeria Română – o forță pentru securitatea ta!”

1850 – 2015. 165 de ani de istorie în România.

În data de **3 Aprilie 2015**, Jandarmeria Română împlinește o vârstă frumoasă. În acest context, **Inspectoratul General al Jandarmeriei Române**, la nivel central și prin unitățile subordonate, desfășoară o campanie de promovare a imaginii instituției. Sub tutela **Centrului de Perfecționare a Pregătirii Cadrelor Jandarmi Ochiuri**, vă propun să trecem în revistă evenimentele prin care a trecut, mai greu sau mai ușor, această forță militară a statului, de la înființare până în prezent.

Rădăcinile ideii de a înființa o instituție de acest gen sunt identificate în jurul anului **1830**, când *„Ordinea internă, siguranța persoanelor, paza cetăților, paza hotelurilor și a bunurilor erau încredințate capilor oștirii”*. Aceștia *„se îngrijeau și de organizarea și asigurarea ordinii și liniștii publice cu ajutorul ispravnicilor, pârcalabilor, privighetorii ocoalelor, căpitanilor de orașe și de hotar, polcovnicilor de poteră, portăreilor, armașilor, zapciilor, bănișorilor, aprozilor, etc.”*.

Contextul în care a apărut această idee este identificat după încheierea războiului ruso-turc (aprilie 1828-septembrie 1829), prin semnarea, la **14 septembrie 1829** a **Tratatului de pace la Adrianopol**, când a fost înlăturat monopolul otoman asupra comerțului **Principatelor** și s-a instaurat protectoratul rus asupra **Moldovei** și **Munteniei**.

Sub președinția consulului general rus **L.M. Minciaki**, divanurile Principatelor Române au încheiat, la **30 martie 1830**, lucrările de elaborare a **„Regulamentelor organice”**. Pe baza acestora au fost create structuri instituționale de ordine publică. Organismele de ordine publică astfel create au purtat denumirea de *„Miliție națională”* și *„Străji pământești”*. *„Regulamentele organice”* au fixat efectivele maxime pentru principate la **4665** de oameni în **Muntenia** și **2270** în **Moldova**.

Prima mențiune clară cu privire la înființarea unei structuri instituționalizate de asigurare a ordinii publice pe teritoriul nostru datează din **17 iunie 1829**, când logofătul **Costachi Conachi**, unul dintre membrii delegați din partea **Moldovei** în **Comitetul de la București** pentru alcătuirea **„Regulamentului Organic”**, întocmește o propunere pentru înființarea unei astfel de instituții.

Începând cu data de **12 mai 1830**, *„slujitorii”* din **Muntenia** au fost înlocuiți de *„dorobanți”*, iar cei din **Moldova**, cu *„Corpul slujitorilor”*, începând cu **12 septembrie 1830**.

După anul **1834** și până în anul **1848**, domnitorii **Moldovei** și **Țării Românești** au făcut din **„Corpul slujitorilor”** o forță cu atribuții clare, capabilă să asigure siguranța publică în principatele românești. Odată cu urcarea pe tronul **Moldovei**, la **22 iunie 1849**, a lui **Grigore Alexandru Ghica**, organizarea ordinii interne a constituit pentru acesta o prioritate. Alături de numeroase măsuri economice și administrative ce își propuneau modernizarea **Moldovei**, domnitorul a promulgat printr-un **„Ofis domnesc”**, la **3 aprilie 1850**, **„Legiuirea pentru reformarea Corpului slujitorilor în Corp de jandarmi”** prin transformarea slujitorilor din ținuturi. Adoptarea legii prin care au fost reglementate structurile și atribuțiile instituției a constituit izvorul noilor și numeroaselor reglementări în perioada ce a urmat. **Acest moment marchează consacrarea Jandarmeriei Române.**

Prin această lege, Jandarmeriei i-a fost atribuit un statut juridic și s-a urmărit crearea unei instituții moderne pentru asigurarea ordinii interne în **Moldova**, similară instituțiilor deja existente în centrul și vestul Europei.

Jandarmeria a participat la **Războiului de independență 1877 – 1878** cu peste **500** de jandarmi, din cei aproximativ **800**. Conducerea armatei române de atunci, a apreciat valoarea Jandarmeriei decorând cu **220 de medalii curajul și eroismul militarilor jandarmi**.

Frământările din toate cercurile sociale, culminate cu răscoalele țărănești și grevele muncitorești din anul **1888** au concurat la crearea **Jandarmeriei Rurale**.

Prin promulgarea legii s-a reușit eliminarea paralelismelor, suprapunerilor, precum, și a conflictelor de interese cu celelalte organe existente ale statului.

Pe timpul **răscoalei din 1907** s-au constatat disfuncționalități ale **Jandarmeriei**, în principal datorate numărului redus de efective .

Modificarea **Legii Jandarmeriei Rurale din 1908** a apărut ca o necesitate, inițiativa aparținându-i lui **Ion I.C. Brătianu** în calitate de **ministru de interne**. Începând cu data de **24 martie 1908**, noua lege de organizare și funcționare a **Jandarmeriei Rurale** a intrat în vigoare.

La **25 martie 1908** a fost înființată și **Direcția de Poliție și Siguranța Statului**. Potrivit noii legi numărul total al jandarmilor urma să crească până la aproximativ **6300**. Legea mai prevedea ca în fiecare comună rurală să se înființeze câte un **post de jandarmi**.

Pe timpul **celui de-al doilea război balcanic (1913)**, Jandarmeria a participat cu aproximativ **800** de oameni în zona de conflict, avându-l în frunte pe inspectorul general, **generalul Anton Berlescu**.

Desfășurarea războiului a găsit **Jandarmeria** încadrată în Armata operativă și a asigurat acesteia serviciul pretoral și detașamentele de poliție la toate eșaloanele, cu rezultate deosebite.

Pe durata **Primului Război Mondial**, unitățile și subunitățile de jandarmi, au totalizat peste **6000** de oameni dintre care aproape **1500** au luptat alături de efectivele armatei și au executat o gamă largă de misiuni. Misiunile executate erau cele de punere în aplicare a planurilor de mobilizare a armatei, de pază și apărare a punctelor de comandă a unităților și marilor unități operative, de culegere și centralizare a informațiilor despre inamic, de sprijinire a realizării dispozitivelor de luptă a armatei, de pază a prizonierilor de război, de evacuare a populației civile din zonele operative, de executare de rechiziții în favoarea armatei pentru aprovizionarea acesteia și buna desfășurare a operațiunilor militare, de anihilare a rețelelor de informații inamice, de pază a fabricilor care asigurau material de război, paza principalelor căi de comunicații, prinderea dezertorilor, paza operelor de artă, asanarea câmpurilor de luptă, paza zonelor petroliere, etc.

Datorită presiunilor exercitate de austro-germani asupra frontului românesc în **toamna anului 1916**, **Inspectoratul General al Jandarmeriei**, la **11 noiembrie 1916** și-a mutat reședința la **Iași**. Totodată s-au retras în **Moldova** toate unitățile și subunitățile de jandarmi aflate în **Oltenia, Muntenia și Dobrogea** cu excepția posturilor de jandarmi de la sate.

Misiunile executate de Jandarmerie în perioada **1916-1918** au asigurat climatul pentru refacerea potențialului militar al **României**, dar și liniștea în zonele de reorganizare a unităților în spatele frontului din **Moldova**.

La **1 iunie 1918** a fost modificată „*Legea pentru organizarea Jandarmeriei Rurale*” din anii **1908** și **1913**. Această lege, promulgată la **Iași** de către **Regele Ferdinand I**, s-a înscris în efortul general de a consolida unirea **Basarabiei** la **România** pronunțată la **27 martie 1918** după cum anunța, în cadrul **Consiliului de Miniștri**, președintele acestuia, **Alexandru Marghiloman**. În baza acestei legi, **Corpul de Jandarmi** și-a extins competența în provincia **Basarabia** prin înființarea **Brigăzii a III-a Jandarmi Chișinău**.

Jandarmeria de la începutul războiului și până în **august 1918** a pierdut **150** de oameni. În afară de aceștia, peste **120** de jandarmi au fost luați prizonieri de către trupele austro-germane. Toți prizonierii jandarmi au fost repatriați din captivitate la sfârșitul lunii aprilie 1918.

Istoria **Jandarmeriei** este complexă. Nu se poate rezuma la câteva pagini. Sărbătorirea a **165** de ani de la înființare ne îndeamnă, însă, să ne aducem aminte de principalele repere ale existenței unei instituții credibile, o veritabilă forță constituită pentru siguranța cetățenilor.

Vom reveni cu noi aspecte în săptămânile următoare.

“La mulți ani Jandarmeria Română!”